

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ НАРОЩЕННЯ АСИМІЛЯЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Рациональне використання природних ресурсів і охорона довкілля з кожним роком набувають все більшої гостроти і актуальності. Нарощення виробничих потужностей сільськогосподарських підприємств призводить до зниження асиміляційних можливостей відтворення природно-ресурсного потенціалу. Посиленню взаємозв'язку між еколого-економічними чинниками сприяє формування повного і достовірного інформаційного середовища для оцінки даних процесів, їх аналітичне осмислення та розробка варіантів управлінських рішень з врахуванням вимог сталого розвитку.

В умовах поглиблення негативного антропогенного навантаження на довкілля та посиленні фінансової кризи виникає необхідність у розширенні джерел забезпечення відтворення природно-ресурсного потенціалу, виникненні нових інструментів залучення необхідних фінансових ресурсів з метою нарощення асиміляційних можливостей відтворення, що дає змогу вдосконалювати виробничі процеси, підвищувати еколого-економічну ефективність та конкурентоспроможність продукції.

Джерелом розширеного відтворення повинен стати прибуток підприємства, із якого необхідно формувати резервний фонд. Водночас більшість економістів вважає, що фінансові ресурси розширеного відтворення не можуть формуватися винятково лише за рахунок власних джерел, оскільки особливості сільськогосподарського виробництва не дозволяють створити їх у необхідних розмірах [1]. В основному це відбувається через об'єктивні економічні умови, зважаючи на те, що галузь була і залишається донором усього національного господарства, оскільки тут формується, як підкреслює академік УААН П. Саблук, майже 11 % валового внутрішнього продукту [2].

Разом з тим, значна частина створеного прибутку через механізм ціноутворення вилучається на загальні потреби і частка сільськогосподарських підприємств за цим показником становить лише 6 % [3]. Таким чином, існує необхідність зміни державного механізму фінансування галузі та залучення зовнішніх джерел – бюджетних асигнувань, кредитів банку, фінансових інвестицій.

Однак, із врахуванням важливого державного значення ПРП, центральне місце в управлінні відтворюючими процесами повинна здійснювати держава. Вона покликана стимулювати та регулювати зміни кількісних та якісних параметрів природних ресурсів шляхом створення системи заохочень. Шляхом до цього може бути цільова спрямованість бюджетних асигнувань на нарощення асиміляційного потенціалу, часткова компенсація ставки за кредитами банків, зниження ставки оподаткування, які формуватимуть відтворюючий блок сільськогосподарських підприємств.

Це дає змогу не лише здійснювати нарощування асиміляційних можливостей відтворення, але і створювати умови для зростання прибутковості підприємств. Схематично процес обліково-аналітичного забезпечення фінансування нарощення асиміляційних можливостей відтворення зображено на рис. 1.

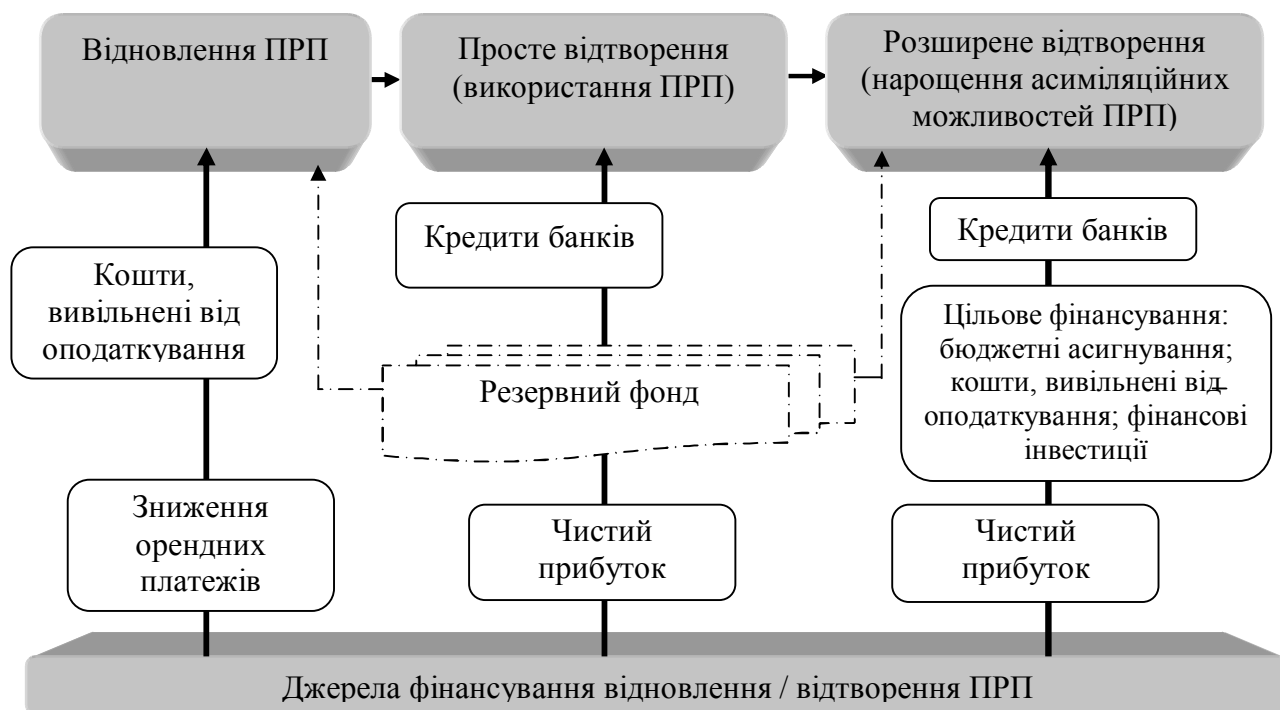

Рис. 1. Обліково-аналітичне забезпечення фінансування нарощення асиміляційних можливостей ПРП (розроблено автором)

Для реалізації даних заходів необхідно акумулювати фінансові надходження, утворюючи своєрідний страховий фонд для забезпечення майбутніх витрат і платежів. Для даних цілей призначений субрахунок 478 «Забезпечення відновлення земельних ділянок», який використовується для створення за обґрунтованим розрахунком забезпечення на демонтаж, переміщення об'єкта основних засобів та приведення земельної ділянки, на якій він розташований, у стан, придатний для подальшого використання (зокрема, на передбачену законодавством рекультивацию порушених земель).

Вважаємо, що створення резерву на забезпечення відновлення земельних ділянок потребує розрахунку кошторису витрат із врахуванням поточних та стратегічних планів підприємства із подальшим його оприлюдненням, що сприятиме цільовому використанню коштів та персоніфікації зобов'язань за відтворюючими заходами між землевласниками, землекористувачами та державою як основним гарантом збереження ПРП як національного багатства країни.

Література:

1. Хомин І.П. Розширене відтворення та особливості його фінансового забезпечення в сільськогосподарських підприємствах / І.П. Хомин // Облік і фінанси АПК. – 2006. - № 3. – С. 110-115.
2. Аграрна реформа в Україні / за ред. П.І. Гайдуцького. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. –

424с.

3. Бруханський Р.Ф. Фінансово-облікова проблематика відтворення потенціалу сільськогосподарських підприємств / Р.Ф. Бруханський, Н.В. Железняк, І.П. Хомин; за наук. ред. Р.Ф. Бруханського. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 452с.